

Óvoda-bölcsőde együttes épül Tarjánban

Tarjánban a gyermekintézmények építésének üteme eddig elmaradt az itt élő gyermekek számának növekedésétől. Ezért fontos, hogy a meglévő óvodák és bölcsődék mellett újabbakat hozzanak létre. A IV-es ütemben, a Lugas utca és a körtöltés találkozásánál most kezdte meg a DELÉP lakótelepi főmérnöksége a Szegedi Tervező Vállalat tervei alapján egy új, egyemeletes, 100 személyes óvoda és 80 férőhelyes földszintes bölcsőde építését. Jelenleg a töltésre néző bölcsőde alapozását végzik. Az egymással kapcsolatban álló két intézményt a harmadik ütemben látottakhoz hasonlóan úgy építik, hogy az előregyártott váz összeállítás után erre paneleket, IOB — iskola, óvoda, bölcsőde — elemeket szerelnek. A jövőben ezekből építik a gyermekintézmények legtöbbjét. Hogy az épület betonelemek okozta sivárságát enyhítsék, a kazánház felőli oldalon az elemek egy részét színesre festik, a bölcsőde bejárati oldalán a homlokzat alsó sávját pedig natúr lakkozású faburkolattal látják el. A tetőn levő szerkezeteket alumínium lemezzel burkolják.

A bölcsőde alapjait készítik a DELÉP dolgozói

ugyancsak játszókert egészíti ki. A két épületet egyébként folyosók kötik majd össze.

A közel 18 millió forintba kerülő óvoda-bölcsőde együt-

tes a tervek szerint a jövő év őszére, azaz az idény kezdetére készül el. Ekkor jelentősen enyhülnek Tarján lakóinak gyermekelhelyezési gondjai.

Dinamikusan fejlődik a megye iparának termelése

(Folytatás az 1. oldalról.)

tokban 3950 ember talál munkaalkalmat. A banki adatok azt bizonyítják, hogy az idei első félévben a lakosság pénzbevétele 8 százalékkal emelkedett, bár ez a növekedés alacsonyabb mértékű volt, mint az országos átlag.

Az átlagbérek a megfigyelt nem mezőgazdasági ágazatokban 7 százalékkal javultak a félév során, amely körülbelül ugyanannyi mint a korábbi esztendő első félévének eredménye. Az ipari dolgozó munkások fizetése, havi átlagos bére 2250 forint volt, az építőiparban dolgozó munkások 2623, a kereskedelemben 2197, a közlekedésben 2669, míg a szolgáltatás területén dolgozó munkások havi átlagbére 2090 forint volt. Hozzá tartozik az adatok magyarázatához, hogy ebben az esztendőben is több területet érintett a központi bérintézkedés, ami a munkások átlagbérének a múlt évinél nagyobb mértékű növekedését eredményezte.

Növekvő export

Az ipari termelés 1974. első félévében mind a tervben előirányzott, mind pedig az országos átlagot meghaladva dinamikusan emelkedett és 10,5 százalékkal volt magasabb, mint 1973. első felében. A minisztériumi ipar termelése 11,3 százalékkal, a szövetkezeti iparé 9,4 százalékkal, a tanácsi iparé pedig 3,8 százalékkal emelkedett. A nehézipar fejlődése volt a legdinamikusabb, az élelmiszeripari is meghaladta a megyei átlagot, a könnyűipari viszont jelentősen alatta maradt. A termelés dinamikus fejlődését jórészt a kőolaj- és földgázipar biztosította. Ezen kívül több terméktermelése is nagymértékben emelkedett, így: a gumigyártásban a gumilemez, gumitöm-

lő, a ruhagyárban a férföltönyök gyártása, a baromfi-feldolgozó iparban a vágott csirke mennyisége kétszeres, a liba és a kacska mennyisége másfélszerese volt a tavalyinak. A felvásárolt tej mennyiségének növekedése következtében nőtt a tejipar termelése is, így a tasakos csomagolású tej több mint 60 százalékkal, a túró csaknem 50 százalékkal, a sajt- és egyéb tejtermékek alapanyagának gyártása kétszeresére emelkedett. A felvásárolt többlet tej feldolgozására Szegeden tejporgyárat építettek.

Örvendtes, hogy jelentősen nőtt a szegedi és a Csongrád megyei iparvállalatok exportértékesítése, amely 17 százalékkal volt több, mint a múlt év hasonló időszakában. Itt érdemel említést az építőipar munkája is: az első félévben 7,3 százalékkal emelkedett termelésük értékét, amely nem volt magasabb a tavalyinál. A vállalatok július elsejéig 865 darab új lakást adtak át, amelyből a DELÉP 805 darabot épített fel. Az átadott lakások háromnegyed része paneltechnológiával épült, a hagyományos téglafalazatúak aránya mindössze 2 százalék volt.

Fellendülő állattenyésztés

A szegedi táj mezőgazdasága szépen fejlődött az első félévben. A megyében a mezőgazdasági hasznosítású földterület tavaly óta 2 ezer hektárral tovább csökkent, s ez év tavaszán 358 ezer hektár volt. Jelentős nagyságú — szántóföldi művelésre alkalmatlan — területet erdősfertőztettek. A szántóföldi növénytermesztés szerkezete a célkitűzéseknek megfelelően alakult. Nőtt a kenyérgabona, a cukorrépa, a burgonya, valamint a zöldségfélék vetésterülete. Kukori-

cát a tavalyihoz hasonló nagyságú területen vetettek, s ezen belül — ez évben már 20 ezer hektáron — a korszerű termelési rendszer keretében belül folyik a kukorica termelése.

Kevés az áru és drága a piac

A lakosság a fizetésének jelentős mennyiségét elkölte, míg bizonyos mennyiségét takarékbán helyezte el. A megye lakosságának takarékbetétállománya 1974. első félévének végén meghaladta a 3 milliárd forintot, persze a reális képhez tartozik, hogy a lakosság hitelköttelezettsége közel 2 milliárd forint. A kiskereskedelmi üzletek a megyében 3,8 millió forintért adtak el árucikkeket, amely mennyiség 9 százalékkal volt magasabb a tavalyi esztendő első félévének forgalmánál.

A piaci felhozatalra és az ott kialakult árakra annál több a panasz. A statisztikai felmérés szerint a piaci felhozatal zöldség- és gyümölcs-félékből évek óta csökkenő tendenciát mutat. A megye piacain 1973-ban 12 százalékkal volt kevesebb a zöldség-áru, mint három évvel azelőtt, az árak viszont egyharmadával magasabbak voltak.

KISZ-isták segítségével az olajmezőn

A szeged-alyói olajmező beruházásai felett vállalt KISZ-védnökség alapján az elmúlt három héten Csongrád megyei középiskolások dolgoztak az építkezéseken. Csövezetek lefektetéséhez, nagy értékű berendezések alapjainak elkészítéséhez nyújtottak segítséget. Munkájuk szombaton fejeződött be. A KISZ Csongrád megyei bizottságának értékelése szerint a három hét alatt több mint 1000 köbméter földet mozgattak meg az ifjú önkéntes munkások.

Közügy és magánvélemény

Egy szegedi gyári osztályvezető meg lehetőséget meggyőzően megmagyarázta az újságíróknak, hogy milyen külföldi gépeket vásárol az üzem a termelés-korszerűsítéséhez, s amikor befejezték a konzultációt, csak úgy mellékesen odavetette: „Persze, ha rajtam állna, a belgától hoznék gépeket... De ez nem tartozik a tárgyhoz, ez az én magánvéleményem...”

Amit addig építgetett a gondolkodásomban és a tájékoztatásomban, egy hangy mozdulattal ledöntötte. Azt éreztem ki a szavaiból, hogy ő tudná mit kell csinálni, a legjobbat kínálná — de a többiek ott a gyárban, azok nem értik. S íme, elvész a legjobb ötlet, megint félmegoldás születik!

Tovább mentem, már-már el is felejtetem a belga gépeket, de újabb tapasztalások most megint eszembe juttatták. Ma-napság ugyanis akármerre fordul az ember a kérdéseivel, szinte mindenütt összefut egy ilyen mellékmondat. Divatja van a magánvéleménynek. Elmondják szépen, kerekén az embernek, hogy milyen tervek, döntések, határidők, technológiai eljárások vannak érvényben, vagy milyenek következnek — s amikor kialakul a rend, megfricskazzák egy homlok-egyenest ellentétes, vagy messz-messze eltérő magánváriációval. Rendszerint olyan, amely kétségbe vonja az eredetit, az érvényeset, a közösen elfogadottat. Mert a magánvélemény mindig okosabb, körültekintőbb, többet ígérő, olcsóbb stb. A magánvélemény mindig emel azon, aki előadja, hozzáértését, gondosságát, alaposságát hizlalja, és lesújtja a gyülekezetet, amely másképpen döntött. Még akkor is, ha mindenki hozzájárta a tudását eredetileg, ha minden magánvéleményt összeadtak a legjobb megoldás érdekében.

A gondolkodásban és a magatartásban fájdalmasan kísért ez a jelenség. Már-már úgy tetszik, mintha nem is volna teljes értékű műszaki, várostervező, technológus vagy akár politikai, akinek nincs különvéleménye; aki különösebb fenntartások nélkül elfogadja a kollektív, testületi döntéseket. Ebből pedig egyenesen következne, hogy nincsenek jó döntések semmilyen — csak értékes, de elhanyagolt magánvélemények vannak! Mert ha jól megfigyeljük, ez a dolog logikája: csodálatos képességű, akár látnoki érzékű egyének és tehetetlen testületek. Nagyszerű egyéni javaslatok és idétlen megoldások...

Ostoba dolog lenne elvitatni a különvélemény jogát. Olyan is megesett már, hogy éppen az vált be. Nagyon sokszor elcsúszott bennünket a jobb, a tökéletesebb megoldás közelébe. A jó helyen előadott, a gondolkodást, a kollektív töprengés folyamatába kapcsolt magánvélemények sokasága óv meg bennünket hibáktól, tévedésektől; ezek szintézise adja minden bölcsességünket. Nem véletlenül szorgalmazták mindenütt, hogy döntések előtt minden vélemény fölkerüljön a listára, s mindegyiket megmérjük a határozathozatal folyamatában. Ilyenkor vélemények esnek el és maradnak állva, s képességeink szerint leljük meg a megoldás optimumát. De elestét, elvérzett véleményeket, még meg nem valósítható ötleteket, „mész-szelátó” elképzeléseket szembe helyezni a kollektív bölcsesség erejével, a lehetőségek maj kereteivel, a politikai és a gazdasági érdekekkel — enyhén szólva tisztességtelen és nagyözön magatartás.

Kitűnő gyakorlata van a vélemények ütköztetésére és a döntések meghozatalára a pártnak. Viták, töprengések, gondolatok megütköztetése és kollektív határozathozatali folyamatában kristályosodnak ki ebben a politikai műhelyben az álláspontok.

De az egyetértés után, amikor a pártközösség döntött, nincs többé helye különvéleménynek. Ez törvény és erkölcs a pártéletben. Így követeli a cselekvés egysége, a végrehajtás biztonsága, a kollektív fejegyelem és felelősség. S bár jól tudom, hogy nem léphetünk fel a pártfegyelem követelményeivel a „polgári” életben, ez az ideális és követendő magatartás.

Különösen tisztességtelennek tartom, ha olyanok lépnek fel a bölcsesség köntösében, akik a kollektív fejtérés idején mélyen hallgattak, még véleményük sem volt, de amint azt tapasztalják, hogy a legjobb szándékkal, legteljesebb demokratizmussal, legnagyobb körültekintéssel meghozott döntés végrehajtása során ismeretlen mozzanatok lépnek a folyamatba, s ezek árnyékot vetnek a döntésre — azonnal nyújtják a kezüket különvéleményre. Ők megmondták, ők nem így gondolták, ők másként döntöttek volna! Ezek a magánvélemények, az utólagosan megfogalmazott bölcsességek csak taktikai ügyeskedések az egyén presztízsének építgetésére.

Ma, amikor annyi fórum, annyi lehetőség kínálkozik arra, hogy gondolatainkat, elképzeléseinket a kollektív megítélés mérlegére tegyük, időben és korektül jelezzük aggályainkat, kifogásainkat, egy-egy téglát hozzárakjunk a közös megfontolás épületéhez — a magánvélemények utólagos felmutatása izléstelen. Közügyekben a közös fórumok illik fellépni, s olyan időben, amikor a vélemények gyűjtése van napirenden, s olyan helyen, ahol a téma leginkább otthon érzi magát. Mit ér az a zseniális gondolat, amit időszerűsége után két évvel fogalmaznak meg? Mire megyünk azzal a csodálatos ötlettel, amit borzoló cimboráknak mondunk el?

Jó lenne végiggondolni a magánvéleménnyel tüntetőknak a társadalmi, közéleti felelősség normáit. Meg azt, hogy nem elég okosnak, bölcsnek lenni — képességeinket időben kell felajánlani a társadalomnak. Meg nem értett zenik mindig voltak és mindig lesznek; az el nem vett menyasszonynál nincs szebb a világon. De mennyivel nehezebb a ma problémáiban eligazodni, azokban rendet tenni, mint utólag bölcselkedni. Nem az idő igazságtévesztésére kell várni, hanem az idő elé menni. S ha azt érezzük, hogy valamilyen messzebbre látunk, mint a társaink, nem tagadhatjuk meg a közösségtől ezt a tudást. Sőt bizony, még harcolnunk is kell igazunkért. Szenvedélyesen, úgyszorvettel, türelemmel. Ha jobbat tudunk, azt érvényesítsük; ha gazdaságosabb megoldást találunk, arról győzzük meg környezőtünket; ha hozzá tudunk járulni valamivel a közösség előbbrejutásához, ebben a tudatban lépünk fel.

Meg tudok ám, hogy behozták-e azokat a belga gépeket, amelyekről a vállalati osztályvezető magánvéleménye oly nagyszerű volt. Nem hozták be, mert majdnem ugyanolyan képességű felszerelést lehetett venni az egyik testvérországból. Minden számítás előnyösebbnek igazolta ezt a gazdasági megoldást. Az ő magánvéleménye mégis, máig is dacol minden tapasztalással. S erről jut eszembe, milyen olcsó mulatság mégis a magánvélemények tobzódása. Nem járhatunk végig minden ötletet, nem próbálhatunk ki minden variációt, így aztán tényleg dicsérhetjük az el nem vett menyasszonyokat.

De hogy közügyekben mindenképpen sok a magánvélemény, arról mindannyian meg lehetünk győződve, s nem nyugodhatunk meg miatta. Ennél sokkal szimpatikusabb az egységes közvélemény!

SZ. SIMON ISTVÁN

Az augusztus 20-át megelőző munkarend

Ebben az évben augusztus 20-a keddi napra esik. A Munka Törvénykönyve végrehajtási rendeletében foglaltak szerint, ha a vasárnapot a munkaszüneti naptól

egy munkanap választja el, a heti pihenőnapot a közönséges munkanapon kell kiadni, és az utolsó munkanapon a vállalatnál szokásos szombati munkaidő-beosztást kell alkalmazni. Ennek megfelelően az augusztus 20-át megelőző munkarend ebben az évben az alábbiak szerint alakul: augusztus 17. szombat — rendes munkanap, augusztus 18. vasárnap — szombati munkaidő-beosztás, augusztus 19. hétfő — heti pihenőnap, augusztus 20. kedd — munkaszüneti nap.

Ez a munkarend nem vonatkozik a megszakítás nélkül üzemelő és a rendeltetés folytán munkaszüneti napokon is működő vállalatoknál, illetőleg ilyen jellegű munkakörben foglalkoztatott dolgozókra.

Elhunyt Szabó István altábornagy

A Honvédelmi Minisztérium, a Magyar Partizán Szövetség, az MSZMP II. kerületi bizottsága mély megrendüléssel tudatja, hogy Szabó István nyugállományú altábornagy elvtárs, pártunk régi harcosa, a Szocialista Hazáért Erdemrend és más magas kitüntetések tulajdonosa, rövid betegség után váratlanul elhunyt. Temetése katonai tiszteletadás keretében 1974. augusztus 8-án, 14.30 órakor kerül sor a Mező Imre úti temetőben. Harcostársai, volt munkatársai, barátai kegyeletüket 14.00 óratól róhatják le a Mező Imre úti díszravatalozóban.